

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 21.12.2005
COM(2005) 667 końcowy

2005/0281 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie odpadów

(przedstawiona przez Komisję)

{SEC(2005) 1681}

UZASADNIENIE

1) KONTEKST WNIOSKU

• Podstawa i cele wniosku

Ogólnym celem niniejszego wniosku dotyczącego zmiany dyrektywy 75/442/EWG jest optymalizacja jej przepisów przy jednoczesnym zachowaniu jej podstawowej struktury i kluczowych przepisów. Proponuje się jedynie udoskonalenie dyrektywy, a nie jej dogłębną przebudowę.

Strategia tematyczna w sprawie zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu określiła trzy podstawowe przyczyny podjęcia zmiany dyrektywy 75/442/EWG, tj. dyrektywy ramowej w sprawie odpadów.

Po pierwsze, stało się jasne, że niektóre definicje zawarte w dyrektywie 75/442/EWG nie są wystarczająco jasne, co prowadzi do różnic i niepewności przy interpretacji tychże kluczowych przepisów w poszczególnych Państwach Członkowskich, a w niektórych przypadkach także w poszczególnych regionach. Częściowo w wyniku tego, w znacznej liczbie przypadków nie obyło się bez wykładni Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. Przysporzyło to sporych trudności podmiotom gospodarczym i właściwym władzom.

Kwestie tego, gdzie dokładnie jest brak pewności prawnej, dotyczą głównie definicji odpadów oraz rozróżnienia pomiędzy odzyskiwaniem i unieszkodliwianiem. Niniejszy wniosek dotyczący zmiany dyrektywy ramowej w sprawie odpadów przedstawia jaśniejsze definicje oraz/lub mechanizm, którego celem jest objaśnienie tej kwestii na poziomie UE, we właściwych przypadkach.

Po drugie, strategia tematyczna w sprawie zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu wprowadza nowe podejście do polityki dotyczącej odpadów, które jest lepiej przystosowane do sytuacji, gdy większość istotnych czynności związanych z gospodarką odpadami podlega obecnie prawodawstwu w sprawie ochrony środowiska. Jest rzeczą istotną, aby dyrektywa ramowa w sprawie odpadów została dostosowana do tego podejścia.

Wymaga to szeregu zmian. Najistotniejszą zmianą jest wprowadzenie celu w zakresie ochrony środowiska. Większość obecnych dyrektyw w sprawie ochrony środowiska wyznacza takie zadanie, które pomaga zorientować całą dyrektywę na jakiś konkretny cel. W przypadku niniejszego wniosku, cel w zakresie ochrony środowiska ukierunkowuje dyrektywę na zmniejszenie wpływu, jaki na środowisko wywierają wytwarzanie odpadów i gospodarka nimi przy uwzględnieniu całego cyklu życia. Takie zorientowanie zostało zaczerpnięte ze strategii w zakresie zasobów.

Kolejną istotną częścią tej strategicznej zmiany jest przejście w kierunku podejścia opartego w większym stopniu na normach. Niniejszy wniosek wzmacnia normy w szeregu obszarów poprzez zastosowanie norm minimalnych, jasnych definicji odzyskiwania oraz użycie kryteriów wyznaczających koniec fazy odpadu.

Wreszcie, niniejszy wniosek dąży do uproszczenia obowiązujących ram prawnych. Uchyła on dyrektywę 75/439/EWG w sprawie olejów odpadowych oraz włącza dyrektywę 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych do dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. Dyrektywa w sprawie olejów odpadowych udzielała pierwszeństwa regeneracji

olejów odpadowych przed opcjami związanymi z odzyskiwaniem. Pierwszeństwo to nie ma już uzasadnienia. Przepisy dyrektywy w sprawie odpadów niebezpiecznych są ściśle związane z dyrektywą ramową w sprawie odpadów, a ich włączenie do dyrektywy ramowej konsoliduje i upraszcza prawodawstwo. Dodatkowo, niektóre nieaktualne lub niejasne przepisy we wszystkich trzech dyrektywach powinny zostać zmienione lub usunięte.

- **Ogólny kontekst**

Historia odpadów jest tak długa jak historia społeczności ludzkiej. Odpady są centralnym elementem przy opracowywaniu polityki Unii Europejskiej dotyczącej ochrony środowiska, a dyrektywa ramowa w sprawie odpadów jest jednym z pierwszych kroków prawnych podjętych w celu ochrony środowiska na poziomie UE.

Od 1975 roku prawodawstwo w sprawie odpadów jest rozwijane w istotnym zakresie. W pierwszym rzucie ustanowiono ogólne ramy i zajęto się szeregiem szczegółowych problemów (olejów odpadowych, dwutlenku tytanu). W drugim rzucie opracowano normy dla składowisk i spalarni. Wreszcie w trzecim rzucie dyrektywy w sprawie recyklingu ustanowiły niezbędną organizację i finansowanie w celu ułatwienia recyklingu szeregu priorytetowych strumieni odpadów (opakowań, pojazdów wycofanych z eksploatacji, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego).

Nie są wymagane dalsze gruntowne działania legislacyjne. Niemniej jednak, należy podjąć działania w celu optymalizacji obecnych ram prawnych i wypełnić pozostałe luki. Niniejszy wniosek o zmianę wymienionej dyrektywy określiłby kilka niezbędnych działań; innymi trzeba się będzie zająć w dłuższej perspektywie czasu.

Gdyby nie podjęto zmiany dyrektywy ramowej w sprawie odpadów, ujawnione problemy wynikające z braku pewności prawnej stwarzałyby nadal trudności podmiotom gospodarczym i właściwym władzom, a w wyniku braku norm w pewnych obszarach zostałyby osłabiony poziom ochrony środowiska naturalnego i zdrowia ludzkiego, jak również wewnętrzny rynek produktów poddanych recyklingowi. Niedostosowanie ram prawnych, a w szczególności dyrektyw w sprawie olejów odpadowych i odpadów niebezpiecznych do obecnego stanu wiedzy i obecnych celów nadweryżyłoby wiarygodność polityk UE w tej dziedzinie.

- **Przepisy obowiązujące w obszarze wniosku**

Niniejszy wniosek zmienia dyrektywę 75/442/EWG (dyrektywa ramowa w sprawie odpadów) oraz uchyla dyrektywę 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych włączając jej przepisy do dyrektywy ramowej w sprawie odpadów oraz dyrektywę 75/439/EWG (dyrektywa w sprawie olejów odpadowych) włączając szczególny obowiązek zbierania. Elementy obu tych dyrektyw, które są nadal adekwatne i uzasadnione, włącza się do wniosku dotyczącego zmiany dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. Dyrektywa ramowa w sprawie odpadów ustanawia definicje i podstawowe przepisy dla wszystkich pozostałych elementów prawodawstwa UE odnoszącego się do odpadów – z tego też względu ma ona bezpośredni i pośredni wpływ na wszystkie te elementy.

Dodatkowo, w kwestii wydawania zezwoleń na instalacje przetwarzające odpady, dyrektywa ramowa w sprawie odpadów funkcjonuje w połączeniu z dyrektywą 96/61/WE dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (dyrektywa IPPC). W przeszłości, obie te dyrektywy nakładały się na siebie, co prowadziło do

konieczności wydawania podwójnych zezwoleń i zbędnego wzrostu obciążenia prawnego i administracyjnego. Chociaż wynikało to głównie z wykonywania przez Państwa Członkowskie tychże dyrektyw, niniejsza dyrektywa zawiera wyraźne sformułowania określające w sposób jasny, iż takie wydawanie podwójnych zezwoleń nie jest wymagane przez prawo UE.

Elementy pochodzące z dyrektywy w sprawie odpadów niebezpiecznych, które nie zostały podjęte w niniejszym wniosku są w wystarczającym stopniu uregulowane przez pozostałe prawodawstwo wspólnotowe, takie jak dyrektywa 2000/76/WE w sprawie spalania odpadów oraz dyrektywa 96/59/WE w sprawie unieszkodliwiania PCB/PCT.

- **Zgodność z innymi politykami i celami Unii**

Nie dotyczy.

2) KONSULTACJE Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCENA ODDZIAŁYWANIA

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

Metody konsultacji, główne sektory objęte konsultacjami oraz ogólny profil respondentów

Po wydaniu komunikatu „W kierunku strategii tematycznej w sprawie zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu” [COM(2003) 301], zorganizowano otwarte konsultacje internetowe z zainteresowanymi stronami.

Po drugie, Komisja zorganizowała pięć spotkań z ekspertami, aby przeprowadzić dogłębną dyskusję na tematy szczególnie ważne z punktu widzenia strategii (zobacz poniżej). Ponadto odbyły się trzy nieformalne spotkania z Państwami Członkowskimi oraz trzy spotkania z zainteresowanymi stronami, z których jedno ograniczyło się do organizacji działających na poziomie UE w celu ułatwienia debaty.

Po trzecie, zorganizowano dodatkowe konsultacje z zainteresowanymi stronami na temat oceny oddziaływania, w których poproszono zainteresowane strony o dostarczenie informacji dotyczących prawdopodobnych skutków szeregu określonych wariantów polityki. Otrzymaliśmy dziewięćdziesiąt odpowiedzi w ramach tychże konsultacji.

Po czwarte, odbyły się dodatkowe szczegółowe konsultacje zarówno z zainteresowanymi stronami jak i Państwami Członkowskimi na temat dyrektywy w sprawie odpadów niebezpiecznych oraz dyrektywy w sprawie olejów odpadowych.

Streszczenie odpowiedzi oraz sposobu ich uwzględnienia

Nie sposób opisać wszystkich uwag, które otrzymano w trakcie wspomnianego powyżej obszernego procesu konsultacyjnego. Streszczenie uwag, które otrzymano w odpowiedzi na pierwszą internetową konsultację, zawarte zostało w komunikacie dotyczącym strategii tematycznej, a wszystkie odpowiedzi na konsultacje otwarte wraz z wynikami grup eksperckich oraz stron zainteresowanych problemem można znaleźć na naszej stronie internetowej: <http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>

Otwarte konsultacje odbyły się za pośrednictwem Internetu w okresie od 10.5.2003 do 10.11.2003. Komisja otrzymała 220 odpowiedzi. Wyniki są dostępne na stronie

internetowej:

http://forum.europa.eu.int/Public/irc/env/waste_strat/library?l=/test&vm=detailed&sb=Title.

- **Gromadzenie i korzystanie z wiedzy fachowej**

Odnosne domeny wiedzy naukowej/fachowej

Główne obszary, w których poszukiwano fachowej opinii to analiza cyklu życia, zapobieganie powstawaniu odpadów i recykling, normy zakładów zajmujących się odzyskiwaniem, definicje odpadów, odzyskiwania i unieszkodliwiania.

Wykorzystana metodologia

Głównymi metodologiami, którymi się posłużono, były spotkania z ekspertami oraz zlecenie odpowiednich badań. Zlecono wykonanie krytycznego przeglądu istniejących badań i analizy cyklu życia w sprawie regeneracji i spalania olejów odpadowych (patrz http://europa.eu.int/comm/environment/waste/studies/oil/waste_oil.htm).

Główne organizacje/eksperci, których opinii zasięgnięto

Zasięgnięto opinii szeregu ekspertów z instytutów badawczych, konsultantów i przedstawicieli przemysłu, a opinie te zostały wzięte pod uwagę.

Streszczenie rad, które otrzymano i z których skorzystano

Nie wspomniano o potencjalnie poważnych zagrożeniach pociągających za sobą nieodwracalne skutki.

Rady, które otrzymano i z których skorzystano, są zbyt obszerne i zróżnicowane, aby można je było streścić w tym miejscu. Wyniki spotkań z ekspertami, badań i konsultacji z zainteresowanymi stronami można znaleźć na stronach internetowych: <http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>,
http://europa.eu.int/comm/environment/waste/oil_index.htm oraz
http://europa.eu.int/comm/environment/waste/hazardous_index.htm.
Większość ustaleń zostało omówionych w ocenie oddziaływania załączonej do strategii tematycznej w sprawie zapobiegania powstawaniu odpadów.

Jeżeli chodzi o dyrektywę w sprawie olejów odpadowych, opinie zainteresowanych stron różniły się znacząco w kwestii zasadności i wpływu uchylecia priorytetu dotyczącego regeneracji. W tej kwestii nie można było osiągnąć konsensusu wśród zainteresowanych stron.

Środki zastosowane w celu publicznego udostępnienia rad ekspertów

Streszczenie wyników spotkań z ekspertami umieszczono na właściwej stronie internetowej.

- **Ocena wpływu**

Zmiana dyrektywy 75/442/EWG jest jednym z elementów zawartych w pakiecie strategii tematycznej w sprawie zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu. Dokonano

oceny wpływu w odniesieniu do całego pakietu.

Sprawozdanie z oceny wpływu zawiera ocenę pięciu kompletów wariantów, z których każdy dotyczy konkretnej kwestii związanej z ochroną środowiska, oraz zaleca następujące połączenie wariantów:

- Przyjęcie w stosunku do odpadów podejścia skoncentrowanego na zasobach, opartego na postrzeganiu cyklu życia, które niesie ze sobą poprawę bazy informacyjnej i objaśnienie celu środowiskowego polityki dotyczącej odpadów;
- Zmierzanie w kierunku europejskiego społeczeństwa stosującego recykling poprzez opracowanie wspólnych wymogów w zakresie ochrony środowiska dla recyklingu odpadów;
- Uaktualnienie ram prawnych poprzez zmianę prawodawstwa ramowego dotyczącego odpadów i przyjęcie wytycznych dotyczących spraw wymagających indywidualnego podejścia.

Ponadto, ocena wpływu zaleca uchylenie pierwszeństwa udzielonego dyrektywą 75/439/EWG regeneracji olejów odpadowych oraz skupienie wysiłków na zbieraniu olejów odpadowych.

Niektóre z tych wariantów przekładają się na wnioski dotyczące przepisów prawnych o charakterze ramowym. Ocena oddziaływania pokazuje, iż powinny one skutkować lepszą ekologiczną efektywnością unijnej polityki dotyczącej odpadów oraz że szczegółowe oddziaływanie takich podejść ramowych będzie uzależnione od środków wykonawczych podjętych na poziomach unijnym lub krajowym.

Niniejsza dyrektywa zawiera przepisy, które wdrażają elementy każdego z preferowanych wariantów oceny wpływu, w tym:

- Wprowadzenie celu z zakresu ochrony środowiska w dyrektywie ramowej w sprawie odpadów. Uwzględni to myślenie oparte na cyklu życia w politykach dotyczących odpadów i zwiększy ich efektywność kosztową;
- Określenie kryteriów wyznaczających koniec fazy odpadu. Umożliwi to ustanowienie kryteriów dla konkretnych strumieni odpadów, które sprawią, że materiały poddane recyklingowi nie będą szkodziły środowisku, oraz będzie skutkowało redukcją obciążenia administracyjnego dla podmiotów wytwarzających materiały poddane recyklingowi spełniających te kryteria;
- Nałożenie na Państwa Członkowskie obowiązku opracowania programów zapobiegania powstawaniu odpadów. Nie oczekuje się, aby ten przepis wywarł znaczący bezpośredni wpływ na ochronę środowiska, kwestie gospodarcze czy społeczne, chociaż wpływ ten będzie się różnił w zależności od podjętych działań. Przyczyni się on do skupienia większej uwagi twórców polityki szczebla unijnego, krajowego i niższych szczebli administracji krajowej na zapobieganiu i tym samym pobudzi rozwój w politykach dotyczących zapobieganiu powstawaniu odpadów. Dopuszcza on niezbędną elastyczność w opracowywaniu krajowych i lokalnych rozwiązań celem odniesienia korzyści z zapobiegania powstawaniu odpadów;
- Uproszczenie prawodawstwa w sprawie odpadów oraz w szczególności wyjaśnienie definicji. Pociągnie to za sobą pozytywne skutki w ochronie środowiska i sprawach gospodarczych i zostanie połączone z wytycznymi dotyczącymi wykładni w celu rozstrzygania spraw w trybie indywidualnym, gdy prawodawstwo jest zbyt sztywne;
- Uchylenie pierwszeństwa udzielonego regeneracji olejów odpadowych zmniejszy koszty gospodarki tymi strumieniami odpadów przy skupieniu się na głównej

kwestii dotyczącej ochrony środowiska, mianowicie zbieraniu olejów odpadowych. Wynikiem tego będzie lepsza ekologiczna efektywność gospodarki olejami odpadowymi.

Komisja przeprowadziła ocenę wpływu wymienioną w programie pracy. Sprawozdanie jest dostępne na stronie internetowej:
<http://europa.eu.int/comm/environment/waste/strategy.htm>.

3) ASPEKTY PRAWNE WNIOSKU

- **Streszczenie działań objętych wnioskiem**

Dyrektywa ramowa w sprawie odpadów została przyjęta w 1975 r. po czym zmieniona dyrektywą Rady 91/156/EWG w dniu 18 marca 1991 r. Wniosek poddaje przeglądowi dyrektywę ramową w sprawie odpadów oraz uchyla zarówno dyrektywę 91/689/EWG włączając jej przepisy do dyrektywy ramowej w sprawie odpadów jak również dyrektywę 75/439/EWG włączając szczególnie obowiązek zbierania.

Podstawowe zmiany dyrektywy ramowej w sprawie odpadów są następujące:

Wprowadzenie celu w zakresie ochrony środowiska.

Wyjaśnienie pojęć odzyskiwania i unieszkodliwiania.

Wyjaśnienie warunków mieszania odpadów niebezpiecznych.

Wprowadzenie procedury objaśniającej, dla wybranych strumieni odpadów, kiedy odpady przestają być odpadami.

Wprowadzenie norm minimalnych lub procedury ustanawiania norm minimalnych dla szeregu operacji związanych z gospodarką odpadami.

Wprowadzenie wymogu opracowania narodowych programów zapobiegania powstawaniu odpadów.

- **Podstawa prawna**

Podstawowym celem dyrektywy jest ochrona środowiska. Z tego też względu niniejszy wniosek opiera się na art. 175 Traktatu WE, podobnie jak w przypadku wcześniejszej zmiany dyrektywy ramowej w sprawie odpadów.

- **Zasada pomocniczości**

Zasada pomocniczości ma zastosowanie w zakresie, w którym wniosek nie mieści się w wyłącznej kompetencji Wspólnoty.

Cele wniosku nie mogą być osiągnięte przez Państwa Członkowskie w wystarczający sposób z następujących względów:

Dyrektywa ramowa w sprawie odpadów ustanawia podstawę dla współpracy europejskiej w obszarze odpadów. Ustanawia minimalne normy dla rynku wewnętrznego odpadów przeznaczonych do recyklingu i ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonowania wszystkich

innych dyrektyw i rozporządzeń dotyczących odpadów. Jest to dyrektywa ramowa, która umożliwi szczegółowe wykonanie na poziomie Państwa Członkowskiego.

Z drugiej strony, uchylenie wymogu udzielenia pierwszeństwa przetwarzaniu olejów odpadowych poprzez regenerację pozostawia Państwu Członkowskiemu możliwość udzielenia takiego pierwszeństwa konkretnym, najlepszym z punktu widzenia ochrony środowiska technologiom.

Działania w innych kwestiach dotyczących odpadów podjęte przez same Państwa Członkowskie spowodowałyby, iż rynek wewnętrzny odpadów przeznaczonych do recyklingu przestałby funkcjonować, a także zaszkodziłyby współpracy dotyczącej innych form przetwarzania odpadów. Doprowadziłoby to do ogromnych kosztów ekonomicznych i środowiskowych.

Działania wspólnotowe przyczynią się do lepszego osiągnięcia celów objętych wnioskiem z następujących powodów.

Jedynie działania na poziomie unijnym mogą zagwarantować ochronę środowiska naturalnego i życia ludzkiego przed potencjalnie szkodliwym wpływem wytwarzania odpadów i gospodarki nimi.

Odpady są przesyłane na całym obszarze Unii Europejskiej, a nawet poza jej obszar. Wpływ wywierany na środowisko naturalne przez wytwarzanie odpadów i gospodarkę nimi, w sensie zanieczyszczenia powietrza, gleby i wody nie uznaje granic. Dodatkowo, wewnętrzny rynek odpadów przeznaczonych do recyklingu może istnieć jedynie w przypadku, gdy są wspólne unijne definicje kluczowych pojęć, takich jak „odpady”, „odzyskiwanie”, „unieszkodliwianie”, oraz w przypadku, gdy istnieją normy minimalne odnoszące się do postępowania z odpadami.

W ramach zmiany dyrektywy ramowej w sprawie odpadów zachowuje się ramowy charakter dyrektywy. Dyrektywa reguluje takie aspekty jak definicje i normy minimalne, jednocześnie umożliwiając Państwom Członkowskim wdrożenie szczegółowych podejść w zakresie gospodarki odpadami na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.

Dlatego też, wniosek jest zgodny z zasadą pomocniczości.

- **Zasada proporcjonalności**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności z następujących względów.

Wniosek dotyczący zmiany dyrektywy ramowej w sprawie odpadów znacząco upraszcza obowiązującą dyrektywę. Uchyla również dwie pozostałe dyrektywy i włącza te ich aspekty, które nadal są istotne, do zmienionej dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. Jako dyrektywa ramowa w sprawie odpadów, reguluje ona punkty, w których istotne jest istnienie zharmonizowanego podejścia, przy jednoczesnym umożliwieniu podejmowania decyzji na poziomie krajowym w innych obszarach.

Wniosek wprowadza szereg nowości, które przyczynią się do redukcji finansowego i administracyjnego obciążenia wynikającego z przepisów prawnych dotyczących odpadów przy jednoczesnym zachowaniu wysokiego poziomu ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego.

- **Wybór instrumentów**

Proponowane instrumenty: dyrektywa ramowa.

Inne środki nie byłyby odpowiednie z następującego powodu.

Mając na uwadze potrzebę uwzględnienia różnic pomiędzy Państwami Członkowskimi w gospodarce odpadami, jak również różnic kulturalnych i geograficznych, mniej elastyczny środek byłby nieproporcjonalny. Dobrowolny czy też bardziej elastyczny środek nie dawałby pewności prawnej, niezbędnej dla funkcjonowania rynku wewnętrznego i gwarancji dla obywateli, iż wytwarzanie odpadów i gospodarka nimi nie wpływają niekorzystnie na ochronę zdrowia i środowiska, na całym obszarze UE.

4) KONSEKWENCJE BUDŻETOWE

Wniosek nie powoduje żadnych konsekwencji finansowych dla budżetu Wspólnoty. Środki objęte wnioskiem mieszczą się w obecnych ramach finansowych i prawnych zaproponowanych na okres 2007-2013.

5) DODATKOWE INFORMACJE

- **Uproszczenie**

Wniosek przewiduje uproszczenie prawodawstwa, uproszczenie procedur administracyjnych dla organów publicznych (unijnych lub krajowych) oraz uproszczenie procedur administracyjnych dla osób prywatnych.

Wniosek o zmianę dyrektywy ramowej w sprawie odpadów upraszcza, uaktualnia i wyjaśnia dyrektywę ramową w sprawie odpadów na kilka sposobów. Ponadto, uchyla dwie obowiązujące dyrektywy, eliminuje zbędne przepisy i włącza pozostałe przepisy do zmienionego wniosku. Upraszcza to strukturę prawodawstwa UE dotyczącego odpadów.

Obowiązek w zakresie opracowania planu gospodarki odpadami został wyjaśniony i uproszczony.

Wprowadza się procedurę umożliwiającą ustanowienie kryteriów wyznaczających koniec fazy odpadu, objaśniającą przypadki, w których odpady przestają być odpadami, a tym samym ulegają złagodzeniu przepisy dotyczące produktów lub materiałów poddanych recyklingowi, które stanowią niewielkie zagrożenie dla środowiska naturalnego.

Wyjaśniono potencjalne nakładanie się na siebie przepisów, w zakresie wydawania zezwoleń na mocy dyrektywy ramowej w sprawie odpadów oraz dyrektywy IPPC w celu ograniczenia możliwości wymagania podwójnych zezwoleń na poziomie Państw Członkowskich.

Wniosek jest ujęty w programie krocącym Komisji dotyczącym uaktualniania i upraszczania dorobku wspólnotowego oraz jej programie prac i prawodawstwa, oznaczonym symbolem WP 05 2004/ENV/001.

- **Uchylenie obowiązującego prawodawstwa**

Przyjęcie niniejszego wniosku doprowadzi do uchylenia istniejącego prawodawstwa.

- **Tabela korelacji**

Państwa Członkowskie mają obowiązek przekazania Komisji tekstów krajowych przepisów transponujących dyrektywę, jak również tabelę korelacji pomiędzy tymi przepisami i niniejszą dyrektywą.

- **Europejski Obszar Gospodarczy**

Proponowany akt prawny ma znaczenie dla EOG i w związku z tym jego zakres powinien być rozszerzony na Europejski Obszar Gospodarczy.

- **Szczegółowe wyjaśnienie wniosku**

Art. 1 wyznacza cel dyrektywy będącej przedmiotem niniejszego wniosku.

Nowy cel przenosi nacisk dyrektywy ramowej w sprawie odpadów na skutki, jakie na środowisko naturalne wywierają wytwarzanie odpadów i gospodarka nimi przy uwzględnieniu cyklu życia zasobów. Łączy „hierarchię odpadów”, zawartą wcześniej w art. 3 dyrektywy 75/442/EWG, z tym celem, bez zmiany porządku czy też charakteru tej hierarchii. Znaczenie hierarchii jest uaktualnione w celu uwzględnienia ewolucji charakteru używanych terminów.

Artykuł 2 wytycza zakres dyrektywy będącej przedmiotem niniejszego wniosku.

W art. 2, ustęp drugi, wprowadza się zmiany w celu ograniczenia znaczenia pojęcia „objęty innym prawodawstwem” jedynie do prawodawstwa wspólnotowego. Ma to na celu zwiększenie pewności prawnej oraz zapewnienie minimalnego objęcia przepisami prawnymi na poziomie Wspólnoty. Zawiera on również nowe wyłączenia, dotyczące nierozkopanej zanieczyszczonej ziemi, produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego i produktów ubocznych pochodzenia rolniczego.

Artykuł 3 zawiera definicje dla celów niniejszej dyrektywy oraz dyrektyw, w których zawarte są odniesienia do niej.

Definicja odpadów pozostaje bez zmian, ale w rozdziale III dodaje się mechanizm dla dopuszczenia możliwości wyjaśnienia, kiedy niektóre odpady przestają być odpadami, poprzez określenie kryteriów w drodze procedury komitologii dla tych strumieni odpadów, które spełniają kryteria testów wymienionych w art. 11.

Definicja ponownego wykorzystania jest ujęta w ten sam sposób, jak to ma miejsce w dyrektywie w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych.

Dodana zostaje definicja recyklingu w celu jasnego określenia zakresu tego pojęcia.

Zmienia się definicję zbierania celem objaśnienia, iż obejmuje ona czynność zbierania odpadów i gromadzenia ich w celu umożliwienia przetransportowania takich odpadów w odpowiednie miejsce przetwarzania odpadów, ale nie obejmuje czynności związanych z

przetwarzaniem odpadów polegających na mieszaniu lub sortowaniu tych odpadów.

Definicje „producenta”, „posiadacza”, oraz „gospodarki” pozostają zasadniczo bez zmian.

Artykuł 4 utrzymuje podstawę prawną wykazu odpadów ustaloną w decyzji Komisji.

Artykuły 5 i 6 zawierają zmienioną definicję odzyskiwania, która potwierdza, iż podstawą tej definicji jest zastąpienie zasobów. W połączeniu z definicją unieszkodliwiania umożliwia ona rozstrzygnięcie trudnych rozróżnień poprzez ustanowienie kryteriów efektywności w odpowiednich przypadkach. Artykuły te przedstawiają również procedury, które umożliwiają wyjaśnienie klasyfikacji niektórych operacji związanych z odpadami jako odzyskiwania lub unieszkodliwiania, w razie potrzeby, w drodze procedury komitologii.

Artykuły 7 i 8 przedstawiają ogólny obowiązek zapewnienia, aby odpadami gospodarowano w sposób, który nie zagraża środowisku naturalnemu bądź zdrowiu ludzkiemu oraz aby postępowanie z odpadami odbywało się w sposób zgodny z dyrektywą. Sformułowania tychże obowiązków pochodzą w nie zmienionej formie z dyrektywy 91/156/EWG.

Artykuł 9 dotyczący kosztów przetwarzania rozszerza się na operacje odzyskiwania, jak również operacje unieszkodliwiania. Wprowadza się w nim zmiany w celu wyjaśnienia, iż koszty gospodarki odpadami, które muszą ponieść posiadacze lub producenci odpadów, powinny odzwierciedlać całkowite skutki uboczne unieszkodliwiania lub odzyskiwania odpadów. Innymi słowy powinny one odzwierciedlać rzeczywiste koszty wytwarzania takich odpadów i gospodarki nimi ponoszone przez środowisko naturalne.

Artykuł 10 dotyczący sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów pozostaje zasadniczo bez zmian.

Rozdział III przedstawia mechanizm dopuszczający możliwość wyjaśnienia, kiedy niektóre odpady przestają być odpadami, poprzez określenie kryteriów w drodze procedury komitologii dla tych strumieni odpadów, które spełniają kryteria testów określonych w art. 11.

Artykuły 12 - 15 dotyczące odpadów niebezpiecznych pochodzące z dyrektywy w sprawie odpadów niebezpiecznych włącza się do zmienionej dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. Zmienia się definicję odpadów niebezpiecznych celem wyjaśnienia pojęcia odpadów domowych oraz wyłączenia tychże odpadów z definicji.

Artykuł 16 dotyczący rozdzielania odpadów niebezpiecznych pochodzący z dyrektywy w sprawie odpadów niebezpiecznych włącza się do zmienionej dyrektywy ramowej w sprawie odpadów. Odstępstwo od zakazu mieszania zostaje utrzymane, ale z zastrzeżeniem jego zgodności z najlepszymi dostępnymi technikami. Usuwa się odniesienie do „bezpieczeństwa”, gdyż nie jest to obecnie termin używany w prawodawstwie dotyczącym odpadów i nie jest on zgodny z nastawieniem ukierunkowanym na oddziaływanie na środowisko naturalne.

Artykuł 17 dotyczący etykietowania odpadów niebezpiecznych pochodzący z dyrektywy w sprawie odpadów niebezpiecznych włącza się do zmienionej dyrektywy ramowej w sprawie odpadów.

Artykuł 18 dotyczący mineralnych olejów odpadowych przenosi obowiązek selektywnej

zbiórki takich odpadów z dyrektywy w sprawie olejów odpadowych.

Artykuł 19 łączy dwa wcześniejsze artykuły dotyczące zezwoleń na odzyskiwanie i unieszkodliwianie, ale poza tym pozostaje bez zmian.

Artykuł 20 określa, iż w przypadku zakładu lub przedsiębiorstwa, które posiada zezwolenie IPPC, nie wymaga się dodatkowo zezwolenia na mocy dyrektywy ramowej w sprawie odpadów.

Artykuł 21 umożliwia Komisji wyznaczanie minimalnych norm dla zezwoleń w drodze procedury komitologii w przypadkach, gdyby zaistniała taka konieczność.

Artykuły 22-24 wyznaczają warunki, po spełnieniu których można udzielić zwolnienia z wymogu uzyskania zezwolenia dotyczącego odpadów i odpadów niebezpiecznych.

Artykuł 25 wzmacnia wymogi mające zastosowanie do podmiotów zbierających, transportujących, handlujących i pośredników. Wprowadza procedurę, której można używać do przyjmowania norm minimalnych w tym obszarze.

Artykuł 26 dotyczący planów gospodarki odpadami został poprawiony w celu bliższego wyjaśnienia, co powinno znaleźć się w planie gospodarki odpadami. Artykuł określa również, iż przy sporządzaniu tych planów należy korzystać z podejścia opartego na cyklu życia.

Artykuły 29-31 ustanawiają szczegółowe przepisy dotyczące zapobiegania powstawaniu odpadów, nakładające na Państwa Członkowskie wymóg sporządzania programów zapobiegania powstawaniu odpadów oraz określania warunków, w oparciu o które takie programy powinny być opracowywane.

W art. 32 dotyczącym kontroli dodaje się szczegółowy wymóg umieszczenia informacji o miejscu pochodzenia i przeznaczenia zbieranych i transportowanych odpadów.

Artykuł 34 zawiera teraz klauzulę przeglądu jak również określone uprzednio działania z zakresu sprawozdawczości.

Pozostałe artykuły pozostają zasadniczo bez zmian.

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie odpadów

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów³,

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu⁴,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 r. w sprawie odpadów⁵ ustanawia ramy prawne postępowania z odpadami we Wspólnocie. Definiuje ona kluczowe pojęcia, takie jak odpady, odzyskiwanie i unieszkodliwianie oraz ustanawia istotne wymogi w zakresie gospodarki odpadami, w szczególności obowiązek uzyskania zezwolenia lub zarejestrowania nałożony na operacje gospodarowania odpadami oraz na podmioty gospodarcze, obowiązek sporządzenia planów gospodarki odpadami nałożony na Państwa Członkowskie, a także określa główne zasady, takie jak obowiązek postępowania z odpadami w sposób niemający negatywnego wpływu na środowisko naturalne i zasada, że producenci odpadów powinni być zobowiązani do zapłaty za ich przetwarzanie.
- (2) Decyzja nr 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. ustanawiająca szósty wspólnotowy program działań w zakresie środowiska

¹ Dz.U. C.....

² Dz.U. C.....

³ Dz.U. C.....

⁴ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia... .. C) oraz stanowisko Rady z dnia (Dz.U. C) oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia (Dz.U. C).

⁵ Dz.U. L 194 z 25.7.1975, str. 39. Dyrektywa ostatnio zmieniona przez rozporządzenie (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

naturalnego⁶ wzywa do opracowania lub zmiany prawodawstwa w sprawie odpadów, w tym między innymi wyjaśnienia różnicy między odpadami i nieodpadami oraz opracowania odpowiednich kryteriów do dalszego opracowywania załącznika IIA i IIB do dyrektywy 75/442/EWG.

- (3) Komunikat Komisji z dnia 27 maja 2003 r. „W kierunku strategii tematycznej dotyczącej zapobiegania odpadów i ich recyklingu” zwraca uwagę na potrzebę oceny istniejących definicji odzyskiwania i unieszkodliwiania, potrzebę utworzenia definicji recyklingu możliwej do ogólnego zastosowania oraz potrzebę debaty na temat definicji odpadów.
- (4) W rezolucji z dnia 20 kwietnia 2004 r. Parlament Europejski wezwał Komisję do rozważenia rozszerzenia dyrektywy Rady 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli⁷ na cały sektor odpadów. Parlament Europejski zwrócił się do Komisji również o wyraźne rozróżnienie pomiędzy odzyskiwaniem a unieszkodliwianiem oraz wyjaśnienie różnicy między odpadami i nieodpadami.
- (5) W konkluzjach z dnia 1 lipca 2004 r., Rada wezwała Komisję do przedstawienia wniosku dotyczącego zmiany niektórych aspektów dyrektywy 75/442/EWG, w celu wyjaśnienia różnicy między odpadami i nieodpadami oraz rozróżnienia między odzyskiwaniem a unieszkodliwianiem.
- (6) Konieczna jest zatem zmiana dyrektywy 75/442/EWG w celu wyjaśnienia kluczowych pojęć, takich jak definicje odpadów, odzyskiwania i unieszkodliwiania, aby wzmocnić środki konieczne do przeciwdziałania powstawaniu odpadów, wprowadzić podejście uwzględniające cały cykl życia produktów i materiałów, a nie tylko fazę odpadu, oraz skupić się na zmniejszaniu wpływu, jaki na środowisko mają wytwarzanie odpadów i gospodarka nimi, podnosząc w ten sposób gospodarcze znaczenie odpadów. W celu zachowania przejrzystości i czytelności, dyrektywę 75/442/EWG należy zastąpić.
- (7) Ponieważ większość znaczących operacji gospodarki odpadami ujęta jest w prawodawstwie wspólnotowym z dziedziny ochrony środowiska naturalnego, ważne jest, aby niniejsza dyrektywa została dostosowana do tego podejścia. Położenie nacisku na cele środowiskowe określone w art. 174 Traktatu umożliwi ściślejsze skoncentrowanie się na wpływie, jaki na środowisko mają wytwarzanie odpadów i gospodarka nimi w trakcie całego cyklu życia zasobów. W konsekwencji, podstawą prawną niniejszej dyrektywy powinien być art. 175.
- (8) Instrumenty ekonomiczne, jeśli są efektywne kosztowo, mogą i powinny być skutecznymi narzędziami osiągania celów związanych z przeciwdziałaniem powstawaniu odpadów i gospodarką nimi. Odpady mają wartość jako zasoby i dalsze stosowanie instrumentów ekonomicznych przyczyni się do maksymalnego zwiększenia korzyści dla środowiska. Dlatego też niniejsza dyrektywa powinna wspierać ich wykorzystanie na odpowiednim poziomie.

⁶ Dz.U. L 242 z 10.9.2002, str. 1.

⁷ Dz.U. L 257 z 10.10.1996, str. 26. Dyrektywa ostatnio zmieniona przez rozporządzenie (WE) nr 1882/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 284 z 31.10.2003, str. 1).

- (9) Rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawia przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi⁸. Ustanawia ono między innymi kontrole proporcjonalne w zakresie przetwarzania, wykorzystywania oraz unieszkodliwiania wszelkich odpadów pochodzenia zwierzęcego zapobiegając tym samym możliwości, że stanowią one zagrożenie dla zdrowia zwierząt i ludzi. Dlatego też konieczne jest wyjaśnienie powiązań z tym rozporządzeniem w celu uniknięcia powielania przepisów, poprzez wyłączenie produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, w przypadku gdy mają one być wykorzystane do działań nieuznawanych za związane z odpadami.
- (10) W świetle doświadczeń zebranych w trakcie stosowania rozporządzenia (WE) nr 1774/2002 właściwym jest ściśle określenie zakresu prawodawstwa dotyczącego odpadów oraz przepisów dotyczących odpadów niebezpiecznych w odniesieniu do produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego uregulowanych rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002. W przypadkach gdy produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego stanowią potencjalne zagrożenie dla zdrowia, właściwym instrumentem prawnym stosowanym w celu zwalczania tych zagrożeń jest rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 i należy unikać sytuacji, w której przepisy dotyczące odpadów nakładają się na przepisy tego rozporządzenia.
- (11) Należy dodać definicję ponownego wykorzystania w celu wyjaśnienia miejsca tej operacji w całościowym procesie przetwarzania odpadów oraz roli ponownego wykorzystania materiałów i produktów w ramach definicji odpadów. Definicja ponownego wykorzystania nie powinna obejmować ponownego wykorzystania produktów, które wcześniej nie stały się odpadami, a powinna się odnosić jedynie do czynności prowadzących do ponownego wykorzystania produktów lub komponentów, które wcześniej stały się odpadami.
- (12) Definicja recyklingu powinna zostać dodana do ramowej dyrektywy w sprawie odpadów w celu jasnego określenia zakresu tego pojęcia.
- (13) Należy zmienić definicje odzyskiwania i unieszkodliwiania, aby zapewnić wyraźne rozróżnienie między tymi dwoma pojęciami, oparte na rzeczywistej różnicy w oddziaływaniu na środowisko, a w szczególności na kwestii, czy dana operacja prowadzi do zastąpienia zasobów naturalnych w gospodarce czy nie. Ponadto, konieczne jest dodanie mechanizmu korygującego, wyjaśniającego przypadki, w których rozróżnienie to jest trudne do zastosowania w praktyce lub w których sklasyfikowanie danej czynności jako odzyskiwanie nie odpowiada faktycznemu oddziaływaniu tej czynności na środowisko.
- (14) Aby wyjaśnić niektóre aspekty definicji odpadów, konieczne jest określenie dla każdej z kategorii z osobna, kiedy uznaje się, że niektóre odpady przestają być odpadami, a stają się materiałem wtórnym lub substancją wtórną. Wprowadzenie mechanizmu, w ramach którego zmiana klasyfikacji podlega kryteriom zapewniającym wysoki poziom ochrony środowiska, powinno przynieść korzyści o charakterze środowiskowym i ekonomicznym.

⁸

Dz.U. L 273 z 10.10.2002, str. 1.

- (15) Zasadne jest, aby koszty były przydzielane w sposób odzwierciedlający faktyczny koszt dla środowiska naturalnego, jaki wiąże się z wytworzeniem danych odpadów i gospodarką nimi.
- (16) Aby umożliwić Wspólnocie, jako całości, osiągnięcie samowystarczalności w zakresie unieszkodliwiania odpadów, a Państwom Członkowskim stopniowe osiąganie tego celu indywidualnie, konieczne jest stworzenie sieci współpracy w zakresie instalacji unieszkodliwiania odpadów, przy uwzględnieniu warunków geograficznych oraz potrzeby specjalistycznych instalacji dla niektórych rodzajów odpadów.
- (17) Konieczne jest dalsze określenie zakresu i treści obowiązku wynikającego z planowania gospodarki odpadami, szczególnie w odniesieniu do objęcia nim obszarów zanieczyszczonych w przeszłości i do wykorzystania instrumentów ekonomicznych, oraz włączenie do procesu opracowywania lub zmieniania tych planów potrzeby uwzględnienia oddziaływania na środowisko w trakcie całego cyklu życia produktów i materiałów. W odpowiednich przypadkach należy również uwzględnić wymogi wynikające z planowania gospodarki odpadami określone w art. 14 dyrektywy 94/62/WE⁹ Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 1994 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych oraz strategię redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, o której mowa w art. 5 dyrektywy Rady 1999/31/WE¹⁰ z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów.
- (18) Aby poprawić sposób, w jaki realizowane są działania zapobiegania powstawaniu odpadów w Państwach Członkowskich oraz ułatwić obieg najlepszych praktyk w tym obszarze, konieczne jest wzmocnienie przepisów dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów oraz wprowadzenie wymogu zobowiązującego Państwa Członkowskie do opracowywania programów zapobiegania powstawaniu odpadów, koncentrujących się na kluczowych elementach oddziaływania na środowisko oraz uwzględniających cały cykl życia. Takie cele i środki powinny zmierzać do przerwania powiązania między wzrostem gospodarczym a skutkami dla środowiska związanymi z wytwarzaniem odpadów. Zarówno zainteresowane strony jak i ogół społeczeństwa powinny mieć możliwość udziału w sporządzaniu tych programów oraz dostęp do sporządzonych programów, zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹¹.
- (19) Niektóre przepisy dotyczące postępowania z odpadami określone w dyrektywie Rady 91/689/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. w sprawie odpadów niebezpiecznych¹² powinny zostać zmienione celem usunięcia przestarzałych aspektów oraz poprawy przejrzystości tekstu. Ze uwagi na upraszczanie prawodawstwa wspólnotowego, przepisy te należy włączyć do niniejszej dyrektywy. W celu wyjaśnienia zakazu operacji mieszania odpadów oraz w celu ochrony środowiska naturalnego i ludzkiego zdrowia, zwolnienia z zakazu mieszania określone w dyrektywie 91/689/EWG należy ograniczyć do sytuacji, w których mieszanie takie odzwierciedla najlepsze dostępne

⁹ Dz.U. L 365 z 31.12.1994, str. 10.

¹⁰ Dz.U. L 182 z 16.7.1999, str. 1.

¹¹ Dz.U. L 156 z 25.6.2003, str. 17.

¹² Dz.U. L 377 z 31.12.1991, str. 20. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 94/31/WE (Dz.U. L 168 z 2.7.1994, str. 28).

techniki określone w dyrektywie 96/61/WE. Dyrektywę 91/689/EWG należy zatem uchylić.

- (20) Ponieważ pierwszeństwo przypisane regeneracji w dyrektywie Rady 75/439/EWG z dnia 16 czerwca 1975 r. w sprawie unieszkodliwiania olejów odpadowych¹³ nie odzwierciedla już wyraźnej korzyści dla środowiska, dyrektywę tą należy uchylić. Jednakże, ponieważ selektywna zbiórka olejów odpadowych pozostaje istotnym elementem odpowiedniego ich zagospodarowania oraz zapobiegania powstawaniu szkód w środowisku wynikających z niewłaściwego unieszkodliwiania olejów, obowiązek zbierania w odniesieniu do olejów odpadowych należy włączyć do niniejszej dyrektywy. Dyrektywę 75/439/EWG należy zatem uchylić.
- (21) Środki niezbędne dla wykonania niniejszej dyrektywy powinny być przyjmowane zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r., ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji¹⁴.
- (22) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy w zakresie ochrony środowiska oraz zapewnienia odpowiedniego funkcjonowania rynku wewnętrznego nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez Państwa Członkowskie i tym samym mogą zostać w większym stopniu osiągnięte na poziomie wspólnotowym, z powodu skali lub skutków danego działania, Wspólnota może podejmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną we wspomnianym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza działania konieczne do osiągnięcia wyznaczonych celów,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Rozdział I

Przedmiot, zakres i definicje

Artykuł 1 *Przedmiot*

Niniejsza dyrektywa ustanawia środki mające na celu zmniejszenie ogólnego wpływu na środowisko naturalne, jaki mają wytwarzanie odpadów i gospodarka nimi, a który jest związany z wykorzystaniem zasobów.

Mając na względzie powyższe cele, dyrektywa przewiduje również, że Państwa Członkowskie mają podejmować środki, przede wszystkim, w zakresie zapobiegania lub redukcji powstawania odpadów i ich szkodliwości oraz, w drugiej kolejności, w zakresie odzyskiwania odpadów poprzez ponowne ich wykorzystanie, recykling lub inne operacje odzyskiwania.

¹³ Dz.U. L 194, 25.7.1975, p.23. Dyrektywa ostatnio zmieniona dyrektywą 2000/76/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 332 z 28.12.2000, str. 91).

¹⁴ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, str. 23.

Artykuł 2 *Zakres*

Niniejsza dyrektywa nie obejmuje zanieczyszczeń gazowych emitowanych do atmosfery.

1. Dyrektywa nie obejmuje następujących kategorii odpadów, z uwagi na niektóre szczególne aspekty tych kategorii, objętych już prawodawstwem wspólnotowym:
 - a) odpady radioaktywne;
 - b) odpady wynikające z poszukiwania, wydobywania, przetwarzania oraz magazynowania zasobów mineralnych oraz z działalności kamieniołomów;
 - c) zwierzęce odchody oraz inne naturalne, nieszkodliwe substancje stosowane w rolnictwie;
 - d) ścieki, z wyjątkiem odpadów w postaci płynnej;
 - e) zdetonowane materiały wybuchowe;
 - f) nierozkopana zanieczyszczona gleba.
2. Nie obejmuje ona padliny zwierzęcej ani ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do wykorzystania zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002 bez naruszenia stosowania przepisów obecnej dyrektywy dotyczących obróbki bioodpadów, zawierających produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego.
3. Nie obejmuje ona odchodów zwierzęcych, słomy i innych naturalnych nieniebezpiecznych substancji pochodzących z produkcji rolniczej, które są wykorzystywane w rolnictwie bądź do produkcji energii z biomasy poprzez zastosowanie procesów lub metod, które nie są szkodliwe dla środowiska ani nie stanowią zagrożenia dla zdrowia ludzkiego.
4. „zwierzęca padlina”, o której mowa w ust. 2 oznacza zwierzęta, które padły, w sposób inny niż poprzez ubój, w tym zwierzęta zabite w ramach zwalczania choroby epizootycznej, w kontekście praktyk rolniczych lub hodowlanych.

Artykuł 3 *Definicje*

Dla celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- a) „odpady” oznaczają wszelkie substancje lub przedmioty, które ich posiadacz usuwa, zamierza usunąć, lub do których usunięcia został zobowiązany;
- b) „producent” oznacza dowolny podmiot, którego działalność obejmuje produkcję odpadów lub dowolny podmiot zajmujący się przetwarzaniem wstępnym, mieszaniem bądź innymi czynnościami prowadzącymi do zmiany postaci lub składu tych odpadów;

- c) „posiadacz” oznacza producenta odpadów lub osobę fizyczną lub prawną, do której one należą;
- d) „gospodarka” oznacza zbieranie, transportowanie, odzyskiwanie oraz unieszkodliwianie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju operacjami, jak również postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów po ich zamknięciu;
- e) „zbieranie” oznacza gromadzenie odpadów do celów ich przetransportowania do zakładu przetwarzania odpadów;
- f) „ponowne wykorzystanie” oznacza jakąkolwiek operację odzyskiwania, w ramach której produkty i komponenty, które wcześniej stały się odpadami, są ponownie wykorzystywane do celów, do których zostały stworzone;
- g) „recykling” oznacza odzyskiwanie i przetwarzanie odpadów na produkty, materiały lub substancje z przeznaczeniem do wykorzystania w celu pierwotnym lub innych celach. Pojęcie to nie obejmuje odzyskiwania energii;
- h) „mineralne oleje odpadowe” oznaczają mineralne oleje smarowe lub przemysłowe, które przestały się nadawać do użytku, do którego były pierwotnie przeznaczone, w szczególności oleje z silników spalinowych, oleje ze skrzyń biegów, mineralne oleje smarowe, oleje turbinowe oraz oleje hydrauliczne;
- i) „przetwarzanie” oznacza odzyskiwanie lub unieszkodliwianie.

Artykuł 4 *Wykaz odpadów*

Wykaz odpadów ustalany jest przez Komisję, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2.

Wykaz ten obejmuje odpady uznawane za niebezpieczne zgodnie z art. 12-15, przy uwzględnieniu pochodzenia i składu odpadów oraz, w razie potrzeby, dopuszczalnych wartości stężenia.

Rozdział II **Odzyskiwanie i unieszkodliwianie**

SEKCJA 1 **PRZEPISY OGÓLNE**

Artykuł 5 *Odzyskiwanie*

1. Państwa Członkowskie podejmują konieczne środki celem zapewnienia, że wszystkie odpady podlegają operacjom skutkującym tym, że odpady służą pożytecznym celom, zastępując, czy to w danym zakładzie czy szerzej w gospodarce, inne zasoby, które zostałyby użyte do realizacji danej funkcji, lub że odpady są

przygotowane do takiego użytku, zwanym dalej „operacjami odzyskiwania”. Państwa Członkowskie za operacje odzyskiwania uznają przynajmniej operacje wymienione w załączniku II.

2. Komisja może, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 36 ust. 2, podjąć środki wykonawcze w celu ustalenia kryteriów efektywności, na podstawie których operacje wymienione w załączniku II będzie można uznać za służące pożytecznym celom, o których mowa w ust. 1.

Artykuł 6 *Unieszkodliwianie*

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że jeżeli odzyskiwanie zgodnie z art. 5 ust. 1 nie jest możliwe, to wszelkie odpady podlegają operacjom unieszkodliwiania.

Państwa Członkowskie zakazują porzucania, wysypywania lub niekontrolowanego unieszkodliwiania odpadów.

2. Państwa Członkowskie za operacje unieszkodliwiania uznają przynajmniej operacje wymienione w załączniku I, nawet w przypadkach gdy dana operacja ma drugorzędny wpływ na odzyskiwanie substancji lub energii.
3. W przypadku gdy pomimo sytuacji zastępowania zasobów, skutki danej operacji wskazują, że ma ona niski potencjał ze względu na cele określone w art. 1, Komisja może, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 36 ust. 2, podjąć środki wykonawcze w celu dodania tej konkretnej operacji do listy określonej w załączniku I.

Artykuł 7 *Warunki*

Państwa Członkowskie zapewniają, że odpady są odzyskiwane lub unieszkodliwiane w następujący sposób:

- a) bez zagrażania zdrowiu ludzkiemu;
- b) bez stosowania procesów lub metod, które mogłyby zaszkodzić środowisku naturalnemu;
- c) bez stwarzania zagrożenia dla wody, powietrza, gleby, roślin i zwierząt;
- d) bez powodowania uciążliwości przez hałas lub zapachy;
- e) bez negatywnych skutków dla krajobrazu oraz miejsc o szczególnym znaczeniu.

Artykuł 8
Odpowiedzialność

Państwa Członkowskie zapewniają, że każdy posiadacz odpadów przeprowadza ich odzyskiwanie lub unieszkodliwianie samodzielnie lub powierza ich odzyskiwanie lub unieszkodliwianie zakładowi lub przedsiębiorstwu, które przeprowadza operacje przetwarzania odpadów, lub przekazuje je prywatnemu lub państwowemu punktowi zbierania.

SEKCJA 2
KOSZTY I SIECI

Artykuł 9
Koszty

Państwa Członkowskie zapewniają, że koszty związane z odzyskiwaniem lub unieszkodliwianiem odpadów są dzielone, w odpowiedni sposób, między posiadacza, poprzednich posiadaczy oraz producenta.

Artykuł 10
Sieć instalacji do unieszkodliwiania odpadów

Każde Państwo Członkowskie, we współpracy z innymi Państwami Członkowskimi w przypadku gdy jest to niezbędne lub zalecane, podejmuje właściwe środki w celu stworzenia odpowiedniej, zintegrowanej sieci instalacji do unieszkodliwiania odpadów, przy uwzględnieniu najlepszych dostępnych technik w rozumieniu art. 2 ust. 11 dyrektywy 96/61/WE, zwanych dalej „najlepszymi dostępnymi technikami”.

Sieć ma być zbudowana tak, aby umożliwiać Wspólnocie, jako całości, samowystarczalność w zakresie unieszkodliwiania odpadów, a Państwom Członkowskim stopniowe osiągnięcie tego celu indywidualnie, przy uwzględnieniu warunków geograficznych lub zapotrzebowania na specjalistyczne instalacje dla niektórych rodzajów odpadów.

Sieć ma umożliwiać unieszkodliwianie odpadów w jednej z najbliższych, odpowiednich instalacji, za pomocą najodpowiedniejszych metod i technologii w celu zapewnienia wysokiego poziomu ochrony środowiska naturalnego oraz zdrowia publicznego.

Rozdział III
Koniec fazy odpadu

Artykuł 11
Produkty, materiały i substancje wtórne

1. Mając na celu ustalenie czy można uznać, że niektóre odpady przestały być odpadami, w celu przeprowadzenia operacji ponownego ich wykorzystania, recyklingu lub odzyskiwania, oraz zmiany klasyfikacji tych odpadów na produkty,

materiały lub substancje wtórne, Komisja ocenia, czy spełnione zostały następujące warunki:

- a) zmiana klasyfikacji nie doprowadzi do ogólnie negatywnych skutków dla środowiska;
 - b) istnieje rynek na dany produkt lub materiał wtórny lub daną substancję wtórną.
2. Na podstawie oceny zgodnie z ust. 1, Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2, przyjmuje środki wykonawcze w zakresie konkretnej kategorii odpadowej produktu, materiału lub substancji, określając jakie kryteria środowiskowe i jakościowe muszą zostać spełnione, aby uznano, że dane odpady stały się produktem, materiałem wtórnym lub substancją wtórną.
3. Kryteria ustalone zgodnie z ust. 2 mają taką postać, która zagwarantuje, że powstający produkt lub materiał wtórny lub substancja wtórna spełnia warunki konieczne do wprowadzenia na rynek.

Kryteria te uwzględniają wszelkie zagrożenia związane ze szkodliwym dla środowiska wykorzystaniem lub transportem materiałów lub substancji wtórnych oraz ustalone są na poziomie gwarantującym wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska naturalnego.

Rozdział IV

Odpady niebezpieczne

SEKCJA PIERWSZA

KLASYFIKACJA I WYKAZY

Artykuł 12

Klasyfikacja

Odpady zostają uznane za odpady niebezpieczne, jeżeli mają co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku III.

Odpady niebezpieczne wytwarzane przez gospodarstwa domowe nie są uznawane za niebezpieczne, do czasu ich zbiórki przez przedsiębiorstwo wykonujące operacje przetwarzania odpadów lub przez prywatny lub państwowy punkt zbierania odpadów.

Produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego oraz produkty z nich otrzymane, objęte rozporządzeniem (WE) nr 1774/2002 nie podlegają przepisom niniejszej dyrektywy dotyczącym odpadów niebezpiecznych, chyba że zostały zmieszane z odpadami niebezpiecznymi.

Artykuł 13
Wykaz

Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2, ustanawia wykaz odpadów niebezpiecznych, zwany dalej „wykazem”.

W wykazie tym uwzględnia się pochodzenie i skład odpadów oraz, w razie potrzeby, dopuszczalne wartości stężenia.

Artykuł 14
Odpady niebezpieczne spoza wykazu

1. Państwo Członkowskie może traktować dane odpady jako niebezpieczne, nawet jeśli nie zostały one umieszczone w wykazie odpadów o którym mowa w art. 4, dalej zwanym „wykazem”, w przypadku gdy wykazują one co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku III.

Państwo Członkowskie zawiadamia o wszystkich takich przypadkach Komisję w sprawozdaniu przewidzianym w art. 34 ust. 1 i dostarcza Komisji wszelkie właściwe informacje.

2. Komisja, w świetle otrzymanych zawiadomień, dokonuje przeglądu wykazu w celu podjęcia decyzji dotyczącej jego dostosowania, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2.

Artykuł 15
Odpady, które nie są niebezpieczne, a są umieszczone w wykazie

1. W przypadku gdy Państwo Członkowskie posiada dowody wskazujące, że konkretny rodzaj odpadów, który znajduje się w wykazie w kategorii odpadów niebezpiecznych, nie wykazuje żadnej z właściwości wymienionych w załączniku III, może ono traktować te odpady jako odpady nie niebezpieczne.

Państwo Członkowskie zawiadamia o wszystkich takich przypadkach Komisję w sprawozdaniu przewidzianym w art. 34 ust. 1 i dostarcza Komisji wymaganych dowodów.

2. Komisja, w świetle otrzymanych zawiadomień, dokonuje przeglądu wykazu w celu podjęcia decyzji dotyczącej jego dostosowania, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2.

SEKCJA DRUGA WYMOGI SPECJALNE

Artykuł 16 Rozdzielanie odpadów

1. Państwa Członkowskie podejmują konieczne środki, aby zapewnić, że spełnione są następujące warunki, w przypadku gdy odpady niebezpieczne są mieszane, czy to z innymi odpadami niebezpiecznymi o innych właściwościach czy to z innymi odpadami, substancjami lub materiałami:
 - a) operacja mieszania jest dokonywana przez zakład lub przedsiębiorstwo, które uzyskało zezwolenie zgodnie z art. 19;
 - b) spełnione są warunki określone w art. 7;
 - c) oddziaływanie gospodarki odpadami na środowisko nie ulega pogorszeniu;
 - d) operacja taka jest zgodna z zasadą najlepszych dostępnych technik.
2. Z zastrzeżeniem technicznych i ekonomicznych kryteriów wykonalności, które określają Państwa Członkowskie, w przypadku gdy odpady niebezpieczne zostały zmieszane, w sposób inny niż określony w ust. 1, z innymi odpadami niebezpiecznymi o innych właściwościach lub z innymi odpadami, substancjami lub materiałami, odpady muszą, w razie konieczności, zostać rozdzielone w celu zachowania zgodności z art. 7.

Artykuł 17 Etykietowanie

1. Państwa Członkowskie podejmują konieczne środki, w celu zagwarantowania, że w trakcie zbierania, transportu i tymczasowego składowania, odpady niebezpieczne są pakowane i etykietowane zgodnie z obowiązującymi normami międzynarodowymi i wspólnotowymi.
2. W czasie przewożenia odpadów niebezpiecznych, towarzyszy im formularz identyfikacyjny, o którym mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 259/93.

Artykuł 18 Mineralne oleje odpadowe

Bez uszczerbku dla obowiązków związanych z postępowaniem z odpadami niebezpiecznymi określonych w art. 16 i 17, Państwa Członkowskie podejmują konieczne środki, w celu zagwarantowania, że zbieranie mineralnych olejów odpadowych i postępowanie z nimi odbywa się zgodnie z art. 7.

Rozdział V

Zezwolenia lub rejestracja

SEKCJA 1

ZEZWOLENIA

PODSEKCJA 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 19

Wydawanie zezwoleń

1. Państwa Członkowskie wymagają, aby wszystkie zakłady lub przedsiębiorstwa, które zamierzają wykonywać operacje unieszkodliwiania lub odzyskiwania, uzyskały zezwolenie od właściwych władz krajowych.

Zezwolenia takie określają następujące kwestie:

- a) rodzaje oraz ilości odpadów, które mogą być przetworzone;
- b) dla każdego dopuszczonego rodzaju operacji, wymogi techniczne właściwe dla danego miejsca;
- c) środki bezpieczeństwa, które mają być zastosowane;
- d) metoda zastosowana dla każdego rodzaju operacji.

Zezwolenia mogą określać dodatkowe warunki i zobowiązania.

2. Zezwolenia mogą być udzielane na czas określony i mogą być odnawialne.
3. Jeżeli właściwe władze krajowe uznają, że planowana metoda przetwarzania jest niedopuszczalna z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego, odmawiają udzielenia zezwolenia.
4. Każde zezwolenie dotyczące odzyskiwania energii zawiera warunek, że odzyskiwanie energii ma się odbywać przy wysokim poziomie efektywności energetycznej.

Artykuł 20

Zezwolenia na mocy dyrektywy 96/61/WE

Art. 19 ust. 1 niniejszej dyrektywy nie ma zastosowania w przypadku zakładów lub przedsiębiorstw, które uzyskały zezwolenie na mocy dyrektywy 96/61/WE.

Artykuł 21
Środki wykonawcze

Komisja może, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2, przyjąć minimalne normy dla zezwoleń, których celem jest zagwarantowanie, że odpady przetwarzane są w sposób nieszkodliwy dla środowiska naturalnego.

PODSEKCJA 2
ZWOLNIENIA

Artykuł 22
Warunki dopuszczalności

Państwa Członkowskie mogą zwolnić z wymogu określonego w art. 19 ust. 1 następujące podmioty:

- a) zakłady lub przedsiębiorstwa przetwarzające swoje odpady we własnym zakresie w miejscu ich produkcji;
- b) zakłady i przedsiębiorstwa wykonujące czynności odzyskiwania odpadów.

W przypadku gdy w zakładzie lub przedsiębiorstwie przeprowadzanie jest zarówno unieszkodliwianie, jak i odzyskiwanie odpadów, zakład lub przedsiębiorstwo może uzyskać zwolnienie tylko w zakresie operacji odzyskiwania.

Artykuł 23
Zasady ogólne

1. Jeżeli Państwo Członkowskie chce wydać zwolnienie na mocy art. 22, gwarantuje ono, że właściwe władze ustanawiają, w odniesieniu do każdego rodzaju czynności, ogólne zasady określające rodzaje i ilości odpadów, jakie mogą być objęte zwolnieniem, oraz metodę przetwarzania, jaka ma być zastosowana.

Zasady te są opracowane w oparciu o najlepsze dostępne techniki i gwarantują zgodność z art. 7.

2. Państwa Członkowskie informują Komisję o zasadach ogólnych ustanowionych zgodnie z ust. 1.

Artykuł 24
Odpady niebezpieczne

W przypadku odpadów niebezpiecznych, Państwa Członkowskie mogą wydawać zwolnienia na mocy art. 22 jedynie dla zakładów i przedsiębiorstw, które wykonują operacje odzyskiwania.

Oprócz zasad ogólnych przewidzianych w art. 23 ust. 1, Państwa Członkowskie ustanawiają szczegółowe warunki zwolnień, związane z odpadami niebezpiecznymi, które obejmują

dopuszczalne wartości dla zawartości substancji niebezpiecznych w odpadach, dopuszczalne wartości emisji, rodzaje działalności, jak również wszelkie inne konieczne wymogi prowadzenia różnych form odzyskiwania odpadów.

SEKCJA 2

REJESTRACJA

Artykuł 25

Rejestracja

1. Państwa Członkowskie zapewniają, że właściwe władze krajowe prowadzą rejestr zakładów i przedsiębiorstw, które zawodowo zajmują się zbieraniem lub transportowaniem odpadów lub które, jako sprzedawcy lub pośrednicy, organizują przetwarzanie odpadów w imieniu innych podmiotów, a które nie podlegają wymogowi uzyskania zezwolenia zgodnie z art. 19 ust. 1.

Zakłady i przedsiębiorstwa te muszą wypełniać pewne normy minimalne.

2. Wszystkie zakłady i przedsiębiorstwa zwolnione zgodnie z podsekcją 2 sekcji 1 zostają wpisane do rejestru, o którym mowa w ust. 1.
3. Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2, przyjmuje normy minimalne, o których mowa w drugim akapicie ust. 1.
4. Państwa Członkowskie gwarantują, że system zbierania i transportowania odpadów na ich terytorium gwarantuje, że zbierane i transportowane odpady są dostarczane do odpowiednich instalacji przetwarzania odpadów, spełniających obowiązki określone w art. 7.

Rozdział VI

Gospodarka odpadami

SEKCJA 1

PLANY

Artykuł 26

Plany gospodarki odpadami

1. Państwa Członkowskie gwarantują, że właściwe władze w tych państwach sporządzają, zgodnie z art. 1, jeden lub więcej planów gospodarki odpadami, które podlegają przeglądowi przy najmniej raz na pięć lat.

Plany te samodzielnie lub łącznie pokrywają cały obszar geograficzny danego Państwa Członkowskiego.

2. Plany gospodarki odpadami, o których mowa w ust. 1, zawierają analizę bieżącej sytuacji w zakresie gospodarki odpadami na danym obszarze, jak również określają środki, jakie należy podjąć w odniesieniu do zapobiegania, ponownego wykorzystania, recyklingu, odzyskiwania oraz bezpiecznego unieszkodliwiania odpadów.
3. Plany gospodarki odpadami zawierają co najmniej następujące elementy:
 - a) rodzaj, ilość i pochodzenie wytworzonych odpadów, jak również odpadów przeznaczonych do przetwarzania, pochodzących spoza terytorium kraju;
 - b) ogólne wymagania techniczne, w tym systemy zbierania oraz metody przetwarzania;
 - c) wszelkie szczegółowe ustalenia dotyczące strumieni odpadów, które są przyczyną problemów natury politycznej, technicznej lub związanych z gospodarką odpadami;
 - d) wskazanie i ocena istniejących instalacji do unieszkodliwiania oraz większych instalacji do odzyskiwania odpadów, jak również zanieczyszczonych w przeszłości miejsc unieszkodliwiania odpadów oraz środków ich rekultywacji;
 - e) dostateczne informacje, w formie kryteriów określających wybór miejsca, umożliwiające właściwym władzom podjęcie decyzji, czy udzielić zezwolenia na przyszłe instalacje unieszkodliwiania lub większe instalacje odzyskiwania odpadów;
 - f) osoby fizyczne lub prawne upoważnione do prowadzenia gospodarki odpadami;
 - g) aspekty finansowe i organizacyjne związane z gospodarką odpadami;
 - h) ocena użyteczności i przydatności poszczególnych instrumentów ekonomicznych, wykorzystywanych do rozwiązywania problemów związanych z odpadami, z uwzględnieniem potrzeby niezakłóconego funkcjonowania rynku wewnętrznego.
4. Plany gospodarki odpadami są zgodne z wymogami dotyczącymi planowania gospodarki odpadami, określonymi w art. 14 dyrektywy 94/62/WE, oraz strategią redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, o której mowa w art. 5 dyrektywy 1999/31/WE, a która obejmuje ważne kampanie informacyjne oraz użycie instrumentów ekonomicznych.
5. Państwa Członkowskie zawiadamiają Komisję o wszystkich przyjętych planach gospodarki odpadami oraz o wszystkich zmianach swoich planów gospodarki odpadami.

Jednocześnie, Państwa Członkowskie przedstawiają Komisji ogólną ocenę tego, jak plany te przyczynią się do osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy. Ocena ta zawiera strategiczną ocenę wpływu na środowisko planów gospodarki odpadami, przewidzianą w dyrektywie 2001/42/WE.

Artykuł 27
Współpraca Państw Członkowskich

Państwa Członkowskie współpracują, w odpowiednich przypadkach, z innymi zainteresowanymi Państwami Członkowskimi w celu sporządzenia planów gospodarki odpadami zgodnie z art. 26.

Państwa Członkowskie zapewniają udział społeczeństwa zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE, szczególności poprzez umieszczanie planów na ogólnodostępnych stronach internetowych.

Artykuł 28
Środki wykonawcze

Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2, przyjmuje format zawiadomienia na mocy art. 26 ust. 5.

SEKCJA 2
PROGRAMY PRZECIWDZIAŁANIA POWSTAWANIU ODPADÓW

Artykuł 29
Ustanawianie

1. Państwa Członkowskie sporządzają, zgodnie z art. 1, programy przeciwdziałania powstawaniu odpadów nie później niż w terminie *[trzech lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy]*.

Programy te zostają zintegrowane z planami gospodarki odpadami, przewidzianymi w art. 26, lub funkcjonują jako oddzielne programy. Zostają one sporządzone na poziomie geograficznym, który jest najbardziej odpowiedni dla ich skutecznego zastosowania.

2. Państwa Członkowskie zapewniają, że zainteresowane strony oraz ogół społeczeństwa mają możliwość udziału w sporządzaniu programów i dostęp do sporządzonych programów, zgodnie z dyrektywą 2003/35/WE.

Artykuł 30
Zawartość

1. W swoich programach, Państwa Członkowskie wyznaczają cele w zakresie przeciwdziałania powstawaniu odpadów oraz oceniają przydatność podjęcia środków określonych w załączniku IV.

Takie cele i środki mają zmierzać do przerwania powiązania między wzrostem gospodarczym a wpływem, jakie na środowisko naturalne wywiera wytwarzanie odpadów.

2. Państwa Członkowskie ustalają szczegółowe jakościowe i ilościowe cele i wskaźniki w odniesieniu do każdego środka lub zestawu środków przyjętych w celu monitorowania i oceny postępów w zakresie poszczególnych środków.

Artykuł 31
Przegląd

Państwa Członkowskie poddają programy przeciwdziałania powstawaniu odpadów regularnej ocenie, co jest wymogiem minimalnym przed przedłożeniem sprawozdań zgodnie z art. 34 ust. 1.

Rozdział VII

Kontrole i rejestry

Artykuł 32
Kontrole

1. Zakłady lub przedsiębiorstwa, które wykonują operacje przetwarzania odpadów, zakłady lub przedsiębiorstwa, które zawodowo zajmują się zbieraniem i transportowaniem odpadów lub które organizują przetwarzanie odpadów w imieniu innych oraz producenci odpadów niebezpiecznych podlegają odpowiednim okresowym kontrolom, przeprowadzanym przez właściwe władze.
2. Kontrole dotyczące operacji zbierania i transportowania obejmują miejsce pochodzenia i miejsce przeznaczenia zbieranych i transportowanych odpadów.

Artykuł 33
Prowadzenie rejestrów

1. Zakłady i przedsiębiorstwa, o których mowa w art. 19 ust. 1, producenci odpadów niebezpiecznych oraz zakłady i przedsiębiorstwa, które zajmują się zbieraniem i transportowaniem odpadów niebezpiecznych prowadzą rejestr obejmujący ilość, charakter, miejsce pochodzenia oraz, w odpowiednich przypadkach, miejsce przeznaczenia, częstotliwość zbierania, sposób transportu oraz metodę przetwarzania, przewidziane w odniesieniu do odpadów, oraz udostępniają te informacje właściwym władzom na ich żądanie.
2. W przypadku odpadów niebezpiecznych, rejestry należy przechowywać przez co najmniej trzy lata, z wyłączeniem zakładów i przedsiębiorstw transportujących odpady niebezpieczne, które muszą przechowywać takie rejestry przez co najmniej 12 miesięcy.

Dowody przeprowadzenia operacji zagospodarowania odpadów muszą być dostarczone na wniosek właściwych władz lub poprzedniego posiadacza.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

Artykuł 34 *Sprawozdawczość i przegląd*

1. Co trzy lata Państwa Członkowskie przekazują Komisji informacje o wdrażaniu niniejszej dyrektywy, w formie sprawozdania sektorowego¹⁵.

Sprawozdanie to jest sporządzone na podstawie kwestionariusza lub zarysu sporządzonego przez Komisję zgodnie z procedurą określoną w art. 6 dyrektywy 91/692/EWG¹⁶. Sprawozdanie to jest przedstawiane Komisji w terminie dziewięciu miesięcy od zakończenia trzyletniego okresu, którego dotyczy.

Państwa Członkowskie zawierają w sprawozdaniach informacje dotyczące postępów w realizacji swoich programów przeciwdziałania powstawaniu odpadów.

Z uwagi na obowiązek sporządzania sprawozdań, gromadzone są dane dotyczące odpadów gastronomicznych, umożliwiające utworzenie przepisów dotyczących ich bezpiecznego wykorzystania, odzyskania, recyklingu i unieszkodliwienia.

2. Komisja przesyła kwestionariusz lub zarys do Państw Członkowskich na sześć miesięcy przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy sprawozdanie.
3. Komisja publikuje wspólnotowe sprawozdanie dotyczące wdrażania niniejszej dyrektywy w terminie dziewięciu miesięcy od daty otrzymania sprawozdań od Państw Członkowskich zgodnie z ust. 1.
4. W pierwszym sprawozdaniu sporządzanym po upływie pięciu lat od momentu wejścia w życie niniejszej dyrektywy Komisja dokonuje przeglądu procesu wdrażania dyrektywy oraz przedstawia wniosek w sprawie ewentualnego przeglądu.

Artykuł 35 *Dostosowanie do postępu technicznego*

Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 36 ust. 2, przyjmuje zmiany konieczne do dostosowania załączników do postępu naukowo-technicznego.

¹⁵ Przekazywanie danych ilościowych dotyczących wytwarzania i przetwarzania odpadów zostaje objęte rozporządzeniem (WE) nr 2150/2002. Częstotliwość i terminy przekazywania sprawozdań zostają określone w załącznikach do tego rozporządzenia.

¹⁶ Dz.U. L 377 z 31.12.1991, str. 48.

Artykuł 36
Komitet

1. Komisję wspiera komitet, zwany dalej „Komitetem”.
2. W przypadku odniesienia do niniejszego ustępu zastosowanie ma art. 5 i 7 decyzji 1999/468/WE z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.

Okres ustanowiony w art. 5 ust. 6 decyzji 1999/468/WE ustala się na trzy miesiące.

3. Komitet przyjmuje swój regulamin.

Artykuł 37
Transpozycja

1. Państwa Członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do [wprowadzić datę przypadającą 24 miesiące od momentu wejścia w życie]. Państwa Członkowskie niezwłocznie przedstawiają Komisji teksty tych przepisów oraz tabelę korelacji między tymi przepisami a dyrektywą.

Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonania takiego odesłania ustalany jest przez Państwa Członkowskie.

2. Państwa Członkowskie przedstawiają Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.

Artykuł 38
Uchylenie

Uchyła się dyrektywy 75/439/EWG, 75/442/EWG oraz 91/689/EWG.

Odesłania do uchylonych dyrektyw należy rozumieć jako odesłania do niniejszej dyrektywy i odczytywać zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w załączniku V.

Artykuł 39
Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 40
Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

OPERACJE UNIESZKODLIWIANIA

- D 1 Składowanie w ziemi lub na jej powierzchni (np. składowiska odpadów).
- D 2 Obróbka w glebie i ziemi (np. biodegradacja odpadów płynnych i szlamów w glebie).
- D 3 Składowanie przez głębokie wtryskiwanie (np. wtryskiwanie ścieków do studni, wysadów solnych lub naturalnie powstałych zbiorników).
- D 4 Retencja powierzchniowa (np. umieszczanie odpadów płynnych lub szlamów na poletkach osadowych, w stawach lub lagunach).
- D 5 Specjalnie skonstruowane składowiska (np. umieszczenie w zarurowanych, ukrytych komorach, nakrywanych i izolowanych wzajemnie od siebie oraz środowiska naturalnego).
- D 6 Odprowadzanie do wód z wyjątkiem mórz/oceanów.
- D 7 Odprowadzanie do mórz/oceanów, w tym umieszczanie na dnie morza.
- D 8 Obróbka biologiczna, nigdzie indziej niewymieniona w niniejszym załączniku, w wyniku której powstają związki lub mieszanki, które są usuwane za pomocą dowolnej spośród operacji o numerach od D 1 do D 12.
- D 9 Obróbka fizyczno-chemiczna, nigdzie indziej niewymieniona w niniejszym załączniku, w wyniku której powstają związki lub mieszanki, które są usuwane za pomocą dowolnej spośród operacji o numerach od D 1 do D 12 (np. parowanie, suszenie, strącanie).
- D 10 Termiczne przekształcanie na lądzie.
- D 11 Termiczne przekształcanie na morzu.
- D 12 Stałe składowanie (np. umieszczanie pojemników w kopalni).
- D 13 Sporządzanie mieszanki lub mieszanie przed poddaniem którejkolwiek spośród operacji o numerach od D 1 do D 12.
- D 14 Przepakowywanie przed poddaniem którejkolwiek spośród operacji o numerach od D 1 do D 13.
- D 15 Składowanie do czasu wykonania którejkolwiek spośród operacji o numerach od D 1 do D 14 (z wyjątkiem tymczasowego składowania w czasie zbiórki, w miejscu gdzie odpady są wytwarzane).

ZAŁĄCZNIK II

OPERACJE ODZYSKIWANIA

R1 Użycie głównie w roli paliwa lub innych środków generowania energii.

Pozycja ta obejmuje spalarnie przetwarzające komunalne odpady stałe, pod warunkiem że ich efektywność energetyczna jest równa lub większa niż:

- 0,60 dla działających instalacji, które otrzymały zezwolenie zgodnie ze stosowanym prawodawstwem Wspólnoty przed dniem 1 stycznia 2009 r.,
- 0,65 dla instalacji, które otrzymały zezwolenie po dniu 31 grudnia 2008 r.,

przy wykorzystaniu następującej formuły¹⁷:

$$\text{Efektywność energetyczna} = (E_p - (E_f + E_i)) / (0,97 \times (E_w + E_f))$$

gdzie:

E_p oznacza roczną wartość energii wytworzonej w formie energii cieplnej lub elektrycznej. Oblicza się ją poprzez przemnożenie energii elektrycznej przez 2,6, natomiast energii cieplnej produkowanej na użytek handlowy przez 1,1 (GJ/rok)

E_f oznacza roczną wartość poboru energii w formie paliw służących do wytworzenia pary (GJ/rok),

E_w oznacza roczną wartość energii zawartej w przetworzonych odpadach, obliczoną z wykorzystaniem niższej wartości opałowej netto tych odpadów (GJ/rok),

E_i oznacza roczną wartość importowanej energii, z wyłączeniem E_w i E_f (GJ/rok).

0,97 jest czynnikiem uwzględniającym straty energii wynikające z powstawania żużla i promieniowania.

R 2 Odzyskiwanie / regeneracja rozpuszczalników.

R 3 Recykling / regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne procesy transformacji biologicznej).

R 4 Recykling / regeneracja metali oraz związków metali.

R 5 Recykling / regeneracja innych materiałów nieorganicznych.

R 6 Regeneracja kwasów lub zasad.

R 7 Odzyskiwanie składników stosowanych w celu ograniczania zanieczyszczeń.

R 8 Odzyskiwanie składników z katalizatorów.

¹⁷ Formuła ta opiera się na danych zawartych w dokumencie źródłowym dotyczącym najlepszych dostępnych technik w odniesieniu do spalania odpadów.

R 9 Powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego wykorzystania oleju.

R 10 Zagospodarowanie ziemi skutkujące korzyściami dla rolnictwa lub polepszeniem warunków ekologicznych.

R 11 Wykorzystanie odpadów pochodzących z którejkolwiek z operacji o numerach od R 1 do R 10.

R 12 Wymiana odpadów w celu poddania ich którejkolwiek z operacji o numerach od R 1 do R 11.

R 13 Magazynowanie odpadów przed poddaniem ich którejkolwiek z operacji o numerach od R 1 do R 12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki, w miejscu gdzie odpady są wytwarzane).

ZAŁĄCZNIK III

WŁAŚCIWOŚCI ODPADÓW, KLASYFIKUJĄCE JE JAKO NIEBEZPIECZNE

H1 „Wybuchowe”: substancje i preparaty, które mogą wybuchnąć pod wpływem ognia lub które są bardziej wrażliwe na wstrząsy lub tarcie niż dwunitrobenzen.

H2 „Utleniające”: substancje i preparaty, które w kontakcie z innymi substancjami, w szczególności z substancjami łatwopalnymi, wykazują silne reakcje egzotermiczne.

H3-A „Wysoce łatwopalne”:

- substancje i preparaty w stanie ciekłym o temperaturze zapłonu poniżej 21 °C (w tym nadzwyczaj łatwopalne ciecze), lub
- substancje i preparaty, które mogą się rozgrzać i następnie zapalić w kontakcie z powietrzem w temperaturze otoczenia, bez dostarczenia energii, lub
- substancje i preparaty w stanie stałym, które mogą się łatwo zapalić po krótkim kontakcie ze źródłem zapłonu, które palą się nadal lub tlą po usunięciu źródła zapłonu, lub
- substancje i preparaty gazowe, łatwopalne w powietrzu pod normalnym ciśnieniem, lub
- substancje i preparaty, które w kontakcie z wodą lub wilgotnym powietrzem tworzą wysoce łatwopalne gazy w niebezpiecznych ilościach.

H3-B „Łatwopalne”: substancje i preparaty w stanie ciekłym o temperaturze zapłonu równej lub wyższej niż 21 °C i niższej lub równej 55 °C.

H4 „Drażniące”: substancje i preparaty niewykazujące działania żrącego, które w wyniku krótkiego, długotrwałego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą lub błoną śluzową mogą wywołać stan zapalny.

H5 „Szkodliwe”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę, mogą powodować ograniczone zagrożenie dla zdrowia.

H6 „Toksyczne”: substancje i preparaty (w tym bardzo toksyczne substancje i preparaty), które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą powodować poważne, ostre lub chroniczne zagrożenie dla zdrowia, a nawet śmierć.

H7 „Rakotwórcze”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wniknięcia przez skórę mogą wywołać raka lub też zwiększyć częstotliwość jego występowania.

H8 „Żrące”: substancje i preparaty, które w zetknięciu z żywymi tkankami mogą spowodować ich zniszczenie.

H9 „Zakaźne”: substancje zawierające żywe drobnoustroje lub ich toksyny, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do przyjęcia, że wywołują choroby u ludzi lub innych żywych organizmów.

H10 „Działające szkodliwie na rozrodczość”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wchłonięcia przez skórę mogą wywołać niedziedziczne wrodzone deformacje lub też zwiększyć częstotliwość ich występowania.

H11 „Mutagenne”: substancje i preparaty, które w przypadku ich wdychania, spożycia lub wchłonięcia przez skórę mogą wywołać dziedziczne wady genetyczne lub też zwiększyć częstotliwość ich występowania.

H12 Substancje i preparaty, które w kontakcie z wodą, powietrzem lub kwasem uwalniają toksyczne lub wysoce toksyczne gazy.

H13 Substancje i preparaty, które po zakończeniu procesu unieszkodliwiania mogą w dowolny sposób wydzielić inną substancję, np. odciek, która posiada którąkolwiek spośród cech wymienionych powyżej.

H14 „Ekotoksyczne”: substancje i preparaty, które stanowią lub mogą stanowić bezpośrednie lub opóźnione zagrożenie dla jednego lub więcej elementów środowiska.

Uwagi

1. Przypisanie właściwości niebezpiecznych „toksyczny” (i „wysoce toksyczny”), „szkodliwy”, „żrący” i „drażniący” dokonuje się na podstawie kryteriów określonych w załączniku VI część IA i IIB dyrektywy Rady 67/548/EWG¹⁸ w wersji zmienionej.
2. W odniesieniu do przypisania właściwości „rakotwórczych”, „działające szkodliwie na rozrodczość” i „mutagennych”, uwzględniając najnowsze wyniki badań, dodatkowe kryteria zostały zawarte w przewodniku do klasyfikacji i etykietowania substancji i preparatów niebezpiecznych, zawartym w części IID załącznika VI do dyrektywy 67/548/EWG w wersji zmienionej.

Metody badania

Metody, które należy stosować, to metody opisane w załączniku V do dyrektywy 67/548/EWG w jej zmienionej wersji.

¹⁸ Dz.U. 196 z 16.8.1967, str. 1.

ZAŁĄCZNIK IV

ŚRODKI ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW

Środki mogące mieć wpływ na warunki ramowe związane z wytwarzaniem odpadów

1. Wykorzystanie środków planowania lub innych instrumentów ekonomicznych mających wpływ na dostępność i cenę zasobów pierwotnych.
2. Promocja badań i rozwoju w obszarze pozyskiwania czystszych i bardziej oszczędnych produktów i technologii oraz upowszechnianie i wykorzystywanie wyników takich badań i rozwoju.
3. Opracowanie skutecznych i znaczących wskaźników presji na środowisko naturalne związanej z wytwarzaniem odpadów na wszystkich poziomach, od porównania produktów, przez działania podjęte przez władze lokalne, po środki ogólnokrajowe.

Środki mogące mieć wpływ na fazę projektu i produkcji

4. Promocja eko-projektu (planowe wkomponowanie aspektów środowiskowych do projektu produktu z zamiarem poprawienia wpływu, jaki dany produkt wywiera na środowisko naturalne przez cały cykl życia).
5. Dostarczanie informacji o technikach przeciwdziałania powstawaniu odpadów z zamiarem ułatwiania wprowadzania w przemyśle najlepszych dostępnym technik.
6. Organizacja szkoleń dla właściwych władz w zakresie wprowadzania wymogów dotyczących zapobiegania powstawaniu odpadów do zezwoleń udzielanych na mocy niniejszej dyrektywy oraz dyrektywy 96/61/WE.
7. Objęcie środkami zapobiegania wytwarzaniu odpadów instalacji niepodlegających dyrektywie 96/61/WE. W odpowiednich przypadkach, środki takie mogą zawierać oceny i plany zapobiegania powstawaniu odpadów.
8. Wykorzystanie kampanii informacyjnych oraz zapewnienie finansowego, decyzyjnego i innego rodzaju wsparcia dla przedsiębiorstw. Środki takie będą szczególnie skuteczne, jeżeli będą skierowane lub dostosowane do małych i średnich przedsiębiorstw i będą działały poprzez sieci istniejących przedsiębiorców.
9. Stosowanie dobrowolnych umów, paneli konsumentów i producentów, negocjacji w obrebie sektora, zmierzających do tego aby dane przedsiębiorstwa lub sektory przemysłu wyznaczały własne plany lub cele przeciwdziałania powstawaniu odpadów lub poprawiały nieoszczędne produkty lub opakowania.
10. Promocja wiarygodnych systemów zarządzania środowiskiem naturalnym, w tym ISO 14001.

Środki mogące mieć wpływ na fazę konsumpcji i użycia

11. Instrumenty ekonomiczne, takie jak zachęty do czystych zakupów lub instytucja obowiązkowej zapłaty przez konsumentów za dany artykuł lub opakowanie, które w innym wypadku byłoby wydawane za darmo.

12. Wykorzystanie kampanii informacyjnych i kierowanie informacji do ogółu społeczeństwa lub konkretnej grupy konsumentów.
13. Promocja wiarygodnego oznakowania ekologicznego.
14. Umowy z sektorem przemysłu, takie jak wykorzystanie grup produktów podobnych do tych prowadzonych w ramach zintegrowanych polityk produktu, lub umowy z detalistami w sprawie dostępności informacji o przeciwdziałaniu powstawaniu odpadów oraz w sprawie produktów wywierających mniejszy wpływ na środowisko naturalne.
15. W kontekście zamówień publicznych i zakupów przedsiębiorstw, stosowanie kryteriów związanych z ochroną środowiska i zapobieganiem powstawania odpadów przy zaproszeniach do składania ofert i kontraktach, zgodnie z Podręcznikiem na temat ekologicznych zamówień publicznych, opublikowanym przez Komisję 29 października 2004 r.
16. Promocja ponownego wykorzystania i/lub napraw odpowiednich, wyrzucanych produktów, w szczególności poprzez stworzenie lub wspieranie sieci napraw / ponownego wykorzystania.

ZAŁĄCZNIK V

TABELA KORELACJI

dyrektywa 75/442/EWG	niniejsza dyrektywa
art. 1 lit. a)	art. 3 ust. 1 lit. a)
art. 1 lit.a) ust. 2	art. 4
art. 1 lit. b)	art. 3 ust. 1 lit. b)
art.. 1 lit. c)	art. 3 ust. 1 lit. c)
art. 1 lit. d)	art. 3 ust. 1 lit. d)
art. 1 lit. e)	art. 5
art. 1 lit f)	art. 6
art. 1 lit g)	art. 3 ust. 1 lit e)
art. 2 ust. 1	art. 2
art. 2 ust. 2	-
art. 3 ust. 1	art. 1
art. 3 ust. 2	-
art. 4	art. 7
art. 5	art. 10
art. 6	-
art. 7 ust. 1 i 2	art. 26
art. 7 ust. 3	-
art.8	art. 8
art. 9	art. 19
art. 10	art. 19
art. 11	art. 22-24
art. 12	art. 25
art. 13	art. 32

art. 14	art. 33
art. 15	art. 9
art. 16	art. 34
art. 17	art. 35
art. 18	art. 36
art. 19	art. 37
art. 20	art. 38
art. 21	art. 39
załącznik I	-
załącznik IIA	załącznik I
załącznik IIB	załącznik II
dyrektywa 75/439/EWG	
art. 1 ust. 1	art. 3 ust. 1 lit. g)
art. 2	art. 18 i 7
art. 3 ust. 1 i 2	-
art. 3 ust. 3	art. 7
art. 4	art. 7
art. 5 ust. 1	-
art. 5 ust. 2	-
art. 5 ust. 3	-
art. 5 ust. 4	art. 19 i 25
art. 6	art. 19
art. 7 lit. a)	art. 7
art. 7 lit. b)	-
art. 8 ust. 1	-

art. 8 ust. 2 lit. a)	-
art. 8 ust. 2 lit. b)	-
art. 8 ust. 3	-
art. 9	-
art. 10 ust. 1	art. 16
art. 10 ust. 2	art. 7
art. 10 ust. 3 i 4	-
art. 10 ust. 5	art. 12-15;
art. 11	art. 25
art. 12	art. 25
art. 13 ust. 1	art. 32
art. 13 ust. 2	-
art. 14	-
art. 15	-
art. 16	-
art. 17	-
art. 18	art. 34
art. 19	-
art. 20	-
art. 21	-
art. 22	-
załącznik I	-
dyrektywa 91/689/EWG	
art. 1 ust. 1	-
art. 1 ust. 2	-

art. 1 ust. 3	art. 3
art. 1 ust. 4	art. 3 i 12-15
art. 2 ust. 1	art. 34
art. 2 ust. 2-4	art. 16
art. 3	art. 19-24;
art. 4 ust. 1	art. 32
art. 4 ust. 2 i 3	art. 33
art. 5 ust. 1	art. 17
art. 5 ust. 2	art. 32
art. 5 ust. 3	art. 33
art. 6	art. 26
art. 7	-
art. 8	-
art. 9	-
art. 10	-
art. 11	-
art. 12	-
załącznik I, II	-
załącznik III	załącznik III